

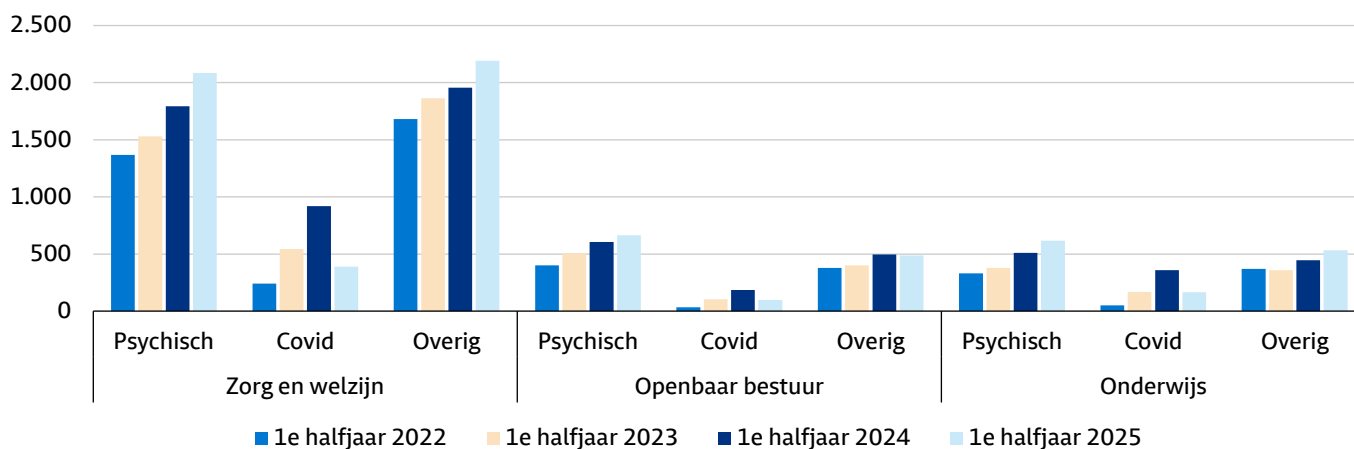

Onmisbaar bij Post-Covid en PAIS: kennis, maatwerk en passende begeleiding

Position paper UWV t.b.v.
Rondetafelgesprek Post-Covid/PAIS

Vanaf 2022 krijgt UWV in toenemende mate te maken met WIA-beoordelingen van cliënten met Post-Covid, met name in de sector Zorg en Welzijn. Bij Post-Covid wordt in 85% van de gevallen een WIA-uitkering toegekend, tegenover circa 70% gemiddeld. Het merendeel (>50%) blijkt volledig arbeidsongeschikt (WGA 80-100% of IVA). Sinds 2025 neemt de WIA-instroom van mensen met Post-Covid af.

Aantal toegekende WIA-uitkeringen van personen tot 60 jaar in de sectoren zorg en welzijn, openbaar bestuur en onderwijs naar ziektebeeld (hoofddiagnose), 1e halfjaar 2022–1e halfjaar 2025*¹

* De diagnose is deels geschat. In het eerste halfjaar van 2024 is de diagnose van 9% van de WIA-instroom namelijk nog niet bekend. In het eerste halfjaar van 2025 gaat het om 18%. De instroom met onbekende diagnose is naar rato verdeeld over de bekende diagnoses.

De afgelopen jaren is de kennis over Post-Covid, mede door ervaringen die UWV heeft opgedaan en wetenschappelijk onderzoek, sterk toegenomen. UWV heeft geïnvesteerd in scholing, kennisdeling en de ontwikkeling van handreikingen. Post-Covid wordt steeds vaker beschouwd als onderdeel van de bredere groep Post-Acute Infectiesyndromen (PAIS), die vergelijkbare langdurige klachten en beperkingen kunnen veroorzaken.

UWV ziet dat mensen met Post-Covid en PAIS uiteenlopende mogelijkheden en herstelperspectieven hebben. Daarom zijn kennis, maatwerk en realistische verwachtingen over herstel essentieel.

¹ Volumeontwikkelingen voorjaar 2026: ([link](#))

Investeer in kennis over belastbaarheid, herstel en re-integratie

Post-Covid en PAIS kennen een divers en vaak niet-lineair voorspelbaar herstelverloop. Cliënten met dezelfde diagnose hebben uiteenlopende beperkingen en ontwikkelmogelijkheden. Beperkingen uiten zich in de praktijk regelmatig in een verminderde energetische belastbaarheid. Cliënten kunnen bijvoorbeeld minder uren per dag werken, hebben meer hersteltijd nodig of ervaren een wisselend belastbaarheidspatroon. Ook kunnen beperkingen bestaan ten aanzien van fysiek belastend werk of werkzaamheden die langdurige concentratie vragen. Meer kennis over herstellpatronen, belastbaarheid en prognoses ondersteunt duurzame re-integratie.

Houd ruimte voor maatwerk in de beoordeling

Bij de sociaal-medische beoordeling is de diagnose Post-Covid op zichzelf niet leidend, het gaat om de ervaren belemmeringen op het functioneren en de mogelijkheden om te werken. Juist bij Post-Covid en PAIS kunnen cliënten met dezelfde diagnose verschillen in belastbaarheid, herstelmogelijkheden en arbeidsmogelijkheden.

Daarnaast zien wij in de praktijk verschil tussen situaties waarin sprake is van Post-Covid als zelfstandige hoofddiagnose en situaties waarin Post-Covid samengaat met andere aandoeningen. Deze combinatieproblematiek kan invloed hebben op de mate van arbeidsongeschiktheid en de mogelijkheden tot werkherleving.

Ook speelt bij Post-Covid en PAIS het spanningsveld tussen inkomenszekerheid en re-integratie een rol. Cliënten hebben begrijpelijkerwijs behoefte aan zo snel mogelijk duidelijkheid over hun inkomenssituatie. Tegelijkertijd kan het moeilijk zijn om vast te stellen of sprake is van duurzame volledige arbeidsongeschiktheid. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging tussen het bieden van rust en zekerheid enerzijds en het behouden van perspectief op ondersteuning en re-integratie anderzijds.

Zorg voor een goede aansluiting tussen herstel, beoordeling en re-integratie

Bij cliënten met Post-Covid en PAIS ziet UWV dat herstel vaak geen rechtlijnig verloop kent. De belastbaarheid kan wisselen, klachten kunnen fluctueren en de prognose is niet altijd direct duidelijk. Hierdoor is het niet altijd mogelijk om vroeg in het proces een betrouwbaar beeld te geven van de duurzame arbeidsmogelijkheden.

Onze ervaring is dat een beoordeling van functionele mogelijkheden pas goed mogelijk is wanneer er voldoende duidelijkheid bestaat over de medische situatie, het verwachte herstelverloop en de daaruit voortvloeiende beperkingen. Re-integratie krijgt vaak pas betekenis wanneer mensen weer vertrouwen krijgen in hun eigen functioneren en mogelijkheden. Re-integratiedienstverlening richt zich daarom in eerste instantie vaker op het zelf ontdekken van en vertrouwen krijgen in de eigen mogelijkheden.

Zo vond een cliënt met een WIA-uitkering (35-80%) na een Werkfit-traject en een werkervaringsplek duurzaam werk bij een woningcorporatie. Een andere cliënt met een WIA-uitkering (80-100%) zette via een modulair traject en vrijwilligerswerk eerst stappen richting herstel en maatschappelijke deelname. Deze voorbeelden illustreren dat een tijdige aansluiting tussen medische behandeling, herstel, beoordeling en re-integratie essentieel is. Hierdoor kunnen cliënten op een passend moment stappen zetten richting werk of studie, zonder dat herstel of re-integratie onnodig worden belemmerd.

Concluderend maakt Post-Covid zichtbaar hoe complex de relatie tussen ziekte, herstel en re-integratie kan zijn. De ervaringen van de afgelopen jaren laten zien dat verdere kennisontwikkeling nodig blijft, zowel over belastbaarheid en prognose als over succesvolle re-integratie. Tegelijkertijd benadrukken deze ervaringen het belang van een stelsel dat ruimte biedt voor maatwerk, zorgvuldige oordeelsvorming en een goede aansluiting tussen medische behandeling, herstel en re-integratie.

Vanuit onze rol blijven wij een bijdrage leveren aan het vergroten van kennis over Post-Covid en PAIS en aan een zo zorgvuldig, navolgbaar en uniform mogelijke beoordeling van cliënten. Uiteindelijk is het gezamenlijke doel dat mensen, waar mogelijk, kunnen deelnemen op de arbeidsmarkt. En wanneer betaald werk (deels) niet meer lukt, ze worden voorzien van een passend inkomen.